

anlagt. Jeg er ikke Skyld i, at man ikke blev advaret, men det er de Saglyndiges Bedømmelse, hvorunder Rigsraadet maatte bøde sig. Jeg har talt ofte, for at forklare, at Regjeringen ikke skal lade sig overvælde af sine Saglyndiges Dom, men følge sin sunde Fornuft; her har dette viist sig paa en saa fremtrædende Maade, at jeg haaber man tager sig vare for Fremtiden. Det er denne Illusion, der har gjort, at man paa Als, da vore Tropper kom dertil, ikke var tilstrækkelig forberedt, og at man ikke i rette Tid har vidst, hvorledes man skulde fordele Tropperne. Men der er en anden Betragtning, man ikke maa lade af Syne. Man kan ikke paa ethvert Sted, hvor Tropper komme hen, sørge for, at al Forpleining er tilstede der, for det Tilfælde at Tropperne skulde komme der; man kan ikke anlægge Magasiner paa de Steder, hvor Tropperne skulle hen, før i det yderste Dieblis, thi idet man indsamler til Magasinerne, siger man derved til Fjenden, hvilken Hensigt man har, og derfor kan Ingen vide, hvilket det rette Dieblis er til at samle Havre i Bogense. Ingen kan sige, om Havren er samlet derhen for at bruges eller for at figurere, dette kan ikke her forhandles, og Ingen veed det, men det er Noget, de Herrer kunne vide, at ville De have Krig, maae De erkjende Krigsvæsenets Herredømme, og ville De erkjende det, maae De ikke give Keilighed til at undergrave dette Herredømme, om hvilket De ikke her kunne dømmes og med Hensyn til hvilket Konseilspræsidenten lover meget formeget, naar han lover at fremlægge Dplysninger; det er Konseilspræsidentens Feil, at han her er alt for meget tilbøielig til at indlade sig paa den Slags Samtaler, som man for en Deel ligesaagodt kunde kalde Snak. Naar den ærebe Konseilspræsident har sagt os, at nogle Smaakommisjoner ville blive nedsatte for at undersøge Armeens Tilstand, og at man i saa Henseende har fraveget, hvad man havde tænkt paa, nemlig en stor Kommission, da er dette meget for meget fortalt, men eftersom det nu er fortalt, kan han heller ikke tage det ilde op, at man kritiserer denne Beslutning. Saavel de store som de smaa Kommisjoner ere efter min Mening et Misgreb. Det ligger i Militærvæsenet, at Krigsministeren har Inspektører, i hvis Personer han kommer, saa at sige, selv

tilstede og seer med sine egne Øine, men ikke at han faaer denne Sammensætning af flere Personer, hvor den Eine paa en Maade tilintetgjør den Anden. Det Kommissionale hænger ikke sammen med den Slags Sager. Man skal benytte den enkelte Mand, man har Tillid til, forsyne ham med hvad han skal have, give ham Bestemmelser, som han skal følge og ikke videre; men med disse Kommisjoner kommer man enten ikke fuldstændigt til Maalet, eller man bringer Angiveri og Vidneforhør ind; alt det, der fordærver Politretten, Kurvene og Pigerne paa Gaderne, skal man holde sig fra; lad Politretten beholde dens Kurve og Piger for sig selv, men lad os ikke faae noget Saadant i Armeen.

Konseilspræsidenten: Jeg er bange for, at hvis jeg nu vilde besvare forskjellige af den ærebe sidste Talers Ytringer, at han saa vilde anvende de samme Ord paa mig, som han allerede engang har anvendt, nemlig, at jeg vilde komme til at indlade mig paa Snak; jeg er villig til at indrømme, at jeg ikke er saglyndig til at indlade mig paa militære Spørgsmaal, men jeg troer heller ikke at have gjort det, i hvad jeg før yttrede. Jeg skal kun bemærke, at jeg anseer det for en Selvfølge, at dersom Rigsraadet skulde ønske udførlige Dplysninger om et hvilket som helst offentligt Anliggende, vil den nuværende Regjering ikke nægte at meddele det alle nødvendige Dplysninger; thi jeg troer, at den lovgivende Forsamling, under hvis Resort en Sag hører, er fuldt berettiget til at føre en Kontrol med den, naar det anseer det nødvendigt, og det kan stee uden Skade for det Offentliges Løb. Jeg skal endnu kun fremsøre en lille Bemærkning, jeg forglemte, som indeholder et Beviis paa, hvorledes Klager kunne opstaae. Det er mig bekendt, at den Bogn — jeg bruger maaskee ikke de rigtige Udtryk — der skulde hente Fødemidler for et Par Dage til et Kompagni fra det store Magasin, kom til at holde et Par Timer uden at saae Fødemidlerne, hvorpaa Kubsten blev tjeet af at vente, fjørte tilbage og foregav, at der ingen Fødemidler fandtes paa Magasinet. Derefter var naturligtvis dette Kompagni overbeviist om, at det vilde komme til at lide store